

Узагальнення та систематизація знань про безсполучникове складне речення.

Мета уроку. Повторити відомості про безсполучникове складне речення, смислові відношення між частинами безсполучникового складного речення та вживання розділових знаків; розвивати навички визначати основні ознаки, смислові відношення між частинами безсполучникового складного речення, правильно ставити розділові знаки, дотримуватись правильного інтонуювання фразеологізмів, що мають будову безсполучникового складного речення, творчу, соціальну компетентності, аналізувати і порівнювати виражальні можливості безсполучникових складних речень із синонімічними синтаксичними конструкціями, використовувати безсполучникові складні речення у висловлюваннях розмовного та художнього стилів; виховувати почуття краси української мови, культуру мовлення.

Хід уроку

I. Актуалізація опорних знань.

1. Пригадаймо, що таке БСР

“Аукціон знань”

- БСР називається таке речення, в якому прості речення поєднані змішаним зв'язком;
- За характером синтаксичних і смислових зв'язків БСР можуть бути лише з однорідними простими реченнями, які є синтаксично рівноправними;
- БСР з однорідними простими можуть виражати різні смислові відношення;
- У БСР прості речення можуть вимовлятися з інтонацією переліку, пояснення, зіставлення;
- У БСР між простими реченнями може ставитися кома;
- У БСР між простими реченнями не ставиться крапка з комою;
- Двокрапка в БСР між простими реченнями ставиться лише в одному випадку: коли друге речення вказує на причину;
- У БСР тире ніколи не ставиться.

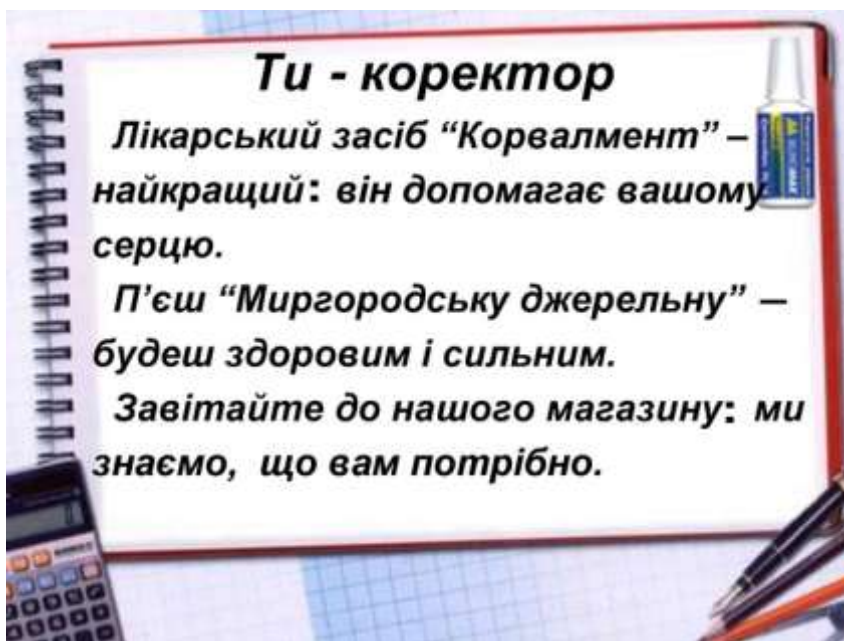
2. Опрацювання схеми синтаксичного розбору БСР

Схема синтаксичного розбору безсполучникового складного речення

- Записати речення для розбору.
- Визначити вид речення за метою висловлювання (розподільне, питальне, спонукальне).
- Визначити вид речення за емоційним забарвленням (окличне, неокличне).
- Довести, що речення складне (знайти і підкреслити граматичні основи – дві та більше).
- Визначити різновид безсполучникового речення (Речення з однотипними частинами, речення з різнотипними частинами).
- Визначити змістові відношення між частинами складного речення (послідовності, зіставні, протиставні, пояснювальні, часові, умовні, причиново-наслідкові).
- Обґрунтувати вживання розділових знаків.
- Кожну частину безсполучникового речення розібрати як просте речення (двоскладне/односкладне, поширене/непоширене, повне/неповне, ускладнене/неускладнене); підкреслити другорядні члени.
- Накреслити схему речення.

II. Опрацювання вивченого

Вправа «Ти-коректор». Відредагуйте речення, запишіть, поясніть.

III. Закріплення вивченого

Домашнє завдання

Затишіть і продовжте речення, фото надіслати на перевірку.

1. Якщо частини безсполучникового складного речення виражають одночасність чи послідовність подій, то ставимо ....
2. Якщо частини безсполучникового речення менш пов'язані за змістом, дуже поширені, то між ними ставиться ....
3. Якщо у другій частині вказано на причину того, про що говориться у першій, то між ними ставиться ....
4. Якщо друга частина розкриває зміст першої, то між ними ставиться ....
5. Якщо зміст обох частин протиставляється, то між ними ставиться . ...
6. Якщо частини виражають швидку зміну подій, то між ними ставиться ....
7. Якщо друга частина вказує на наслідок того, про що говориться у першій, то між ними ставиться ....

8. Якщо в першій частині вказується на час чи умову того, про що говориться в другій, то між ними ставиться ....
9. Якщо друга частина виражає висновок з того, про що говориться у першій, то між ними ставиться ....
10. Якщо друга частина містить порівняння з тим, про що йдеться в першій, то між ними ставиться ....
11. Необхідні у писемному і усному мовленні БСР?